

Het was hem fysiek onmogelijk te beeldhouwen. Bovendien was Chabot, die toch al moeilijk van menig schilderij afstand kon doen, zwaar getroffen doordat veel van zijn oude werk dat werd bewaard op het atelier waar zijn broer Wim nog werkte, bij de rampzalige brand in de binnenstad op 14 mei mede was verloren gegaan. Enige tijd was hij volkomen geslagen.

Het oorlogswerk

Na maanden kwam hij de psychische klap te boven en begon hij met zijn bekend doek *Brand van Rotterdam* de reeks van omstreeks veertig schilderijen, nu aangeduid als zijn oorlogswerk. Deze grootse taak ondernam hij zonder enige opdracht en zonder enig plan. Het ene schilderij volgde op het andere. Daarbij moet het zesde zintuig zijn leidsman zijn geweest, vooral bij het weergeven van situaties waarvan toen bijna niemand kon weten. Hij schiep telkens de hoofdpersonen, onderduikers, verjaagden, slachtoffers van oorlogshandelingen, gevangenen, kortom altijd mensen die door het noodlot waren getroffen. Wel ging dat lot steeds gekleed in het hakenkruisuniform, maar juist dat was bij Chabot nooit te zien. Ook het innerlijk zo blijde schilderij *Zweedse Broden* is echter tot het oorlogswerk te rekenen.

In alle stilte werkte hij aan zijn heldensage van de oorlog, wel vermoedende dat deze doeken eerst veel later erkenning zouden vinden. Dan moest er, zo liet hij zich uit, wel iemand zijn die ze bij elkaar hield. Merkwaardig genoeg diende eind april 1944, in het schrikkelijkst van de hongervinter, zo iemand zich aan in de persoon van Dick Tol, die met zijn vrouw Cornelia Breugem te Hillegersberg een welbeklante slagerij dreef. Tol had gehoord van de schilder bij de Rotte en kwam in zijn witte slagersjas vragen, of hij iets van het werk mocht zien, hetgeen de ietwat stug reagerende Chabot toestond. Dadelijk ontpopte Tol zich als een fervent bewonderaar van Chabot en kocht hij het schilderij *Inundatie*, uit het oorlogswerk. De honger van Tol naar Chabots was niet te stillen, evenmin als de zucht van Chabot tot het behouden van eigen werk licht was te overwinnen. Toch wist Tol met inzicht en doorzettingsvermogen in 1947 en 1948 zoveel stukken uit het oorlogswerk te verwerven, dat die wens van Chabot in vervulling zou gaan. Het werd in 1962 bevestigd door de stichting van het Museum Hendrik Chabot.

Na de bevrijding beleefde Chabot een nieuwe opgang, nu zonder de steun van zijn vriend Van Lier, wiens kunstzaal in